

بسم الله الرحمن الرحيم

برداشت های نادرست از احکام

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری

در دانشگاه علوم پزشکی

سال ۱۳۹۷

برگرفته از کتاب:

مردم و برداشت های احکام

محمود اکبری

برداشت های نادرست از احکام ۱

- برخی از افرادی که کم کاری و یا تصرف غیر مجاز در بیت المال دارند در توجیه کار خود می گویند چون حقوقمان کم است در حالی که حقوق کم مجوز تخلف نمی باشد.
- غیر مجاز در بیت المال می کنند در توجیه کار خود می گویند حقوقمان کم است در حالی که حقوق کم مجوز تخلف نمی باشد.
- بسیاری از زنان بد حجاب که با آرایش بیرون می آیند در توجیه کار خود می گویند شوهرم چنین خواسته در حالی که خواست شوهر نمی تواند مجوز گناه باشد.
- شوهر دختر رضاعی (شیری) به زنی که آن دختر را شیر کامل داده است محرم است، اما برخی از مردم او را نا محرم می دانند.
- برخی از مردم فکر میکنند استفراغ نجس است در حالی که استفراغ مطلقا پاک است و در مساله فرقی بین استفراغ کوچک و بزرگ نیست.
- برخی بر این باورند که یک نظر حلال است و می توان برای یک بار هم که شده راحت به نا محرم نگاه کرد این در حالی است که اگر مقصود گناه اتفاقی باشد اشکالی ندارد اما نگاه با قصد یک بار هم صحیح نیست.
- برخی فکر می کنند فرزند خوانده محرم است در حالی که حتی اگر شناسنامه هم برای او بگیرند و از کودکی او را بزرگ کنند باز هم نا محرم است.
- بسیاری از مردم فکر می کنند تقلید از مجتهد به معنای خرید رساله و دانستن نام مرجع تقلید است و یا فکر می کنند نمی توان از مجتهدی که رساله توضیح المسائل ندارد تقلید کنند در حالی که همین که به دستور مجتهد عمل کنند کافی است چه رساله داشته باشند و چه نه.
- بسیاری از مردم سن تقلید در دختران را ۹ سال تمام و در پسران را ۱۵ سال تمام می دانند در حالی که این سن به سال قمری است و به سال شمسی برای دختران ۸ ماه و ۲۰ روز و برای پسران ۱۴ سال و ۶ ماه و ۱۵ روز می باشد.
- برخی از مردم خوردن گوشت خرگوش را مکروه می دانند در حالی که خوردن گوشت خرگوش حرام است.
- همه مراجع تقلید خوردن دنبان گوسفند را حرام می دانند در حالی که بعضی از مردم آن را می خورند و می گویند مکروه است.
- خونی که در بدن گاو و گوسفند بعد از سر بردن باقی می ماند پاک است ولی خوردن آن حرام می باشد اما بسیاری از قصاب ها گوشت های خونی را همراه گوشت های دیگر چرخ می کنند و به مشتریان می دهند.
- برخی از مردم فکر می کنند کشمش اگر در روغن یا آب بجوشد پاک نیست در حالی که از نظر اکثر علما هم پاک است و هم حلال.
- بسیاری از مردم خوردن پنیر را مطلقا مکروه می دانند این در حالی است که خوردن پنیر در صبح مکروه است اما در شب مخصوصا اگر با گردو خورده شود مفید نیز هست.
- بسیاری از زن و شوهر ها بدون اجازه یکدیگر در اموال هم تصرف می کنند این در حالی است که اگر زن یا شوهر علم به رضایت یکدیگر نداشته باشند دزدی محسوب می شود.
- زنی که از شوهرش طلاق گرفته و مهر خود را بخشیده گاهی همراه وسایل خود اموال شوهر را نیز می برد به خیال اینکه مهریه خود را بخشیده در حالی که بخشیدن مهر مجوز تصرف در اموال شوهر نمی شود.
- برخی از خانم ها معتقدند که پس از تمام شدن زمان عادت باید تمام لباس هایی را که در طول مدت عادت پوشیده اند حتی لباس هایی مانند چادر را آب بکشند، هر چند تماسی با نجاست نداشته باشد در حالی که طاهر کردن چنین لباس هایی لازم نیست.
- برخی از مردم فکر می کنند که خونی که در نماز بخشیده شده است پاک نیز هست، در حالی که این خون نجس است و فقط چون کمتر از یک سکه دو ریالی است در نماز یخشیده شده است.
- برخی از مردم فکر می کنند خاک ریختن در آب انگوری که می خواهند شیره درست کنند موجب پاکی می شود در حالی که آب انگور با جوشش حرام می شود و برای پاک شدن حتما باید دو سوم آن جوشیده شود.

- در شهر یا روستایی خانه یا باغ دارند پس آنجا وطنشان محسوب می شود در حالی که داشتن ملک شرط نیست البته همانطور که می دانیم صرف زادگاه و محل تولد ، وطن محسوب نمی شود بلکه مهم آن است که شخص جایی را برای همیشه وطن خود قرار دهد.
- برخی فکر می کنند پسر و دختر با نامزدی و گرفتن و دادن حلقه با یکدیگر محرم می شوند در حالی که محرم شدن فقط با صیغه عقد عقد و تنها با شرایط خاص صورت می گیرد.
- برخی فکر می کنند صیغه ای وجود دارد به نام خواهر و برادری در حالی که برای محرم شدن صیغه ای جز عقد ازدواج دائم یا موقت وجود ندارد.
- شکی نیست در شرایط اضطراری رجوع به پزشک نامحرم اشکالی ندارد ولی در جایی که پزشک محرم وجود دارد و ضرورتی در رجوع به نامحرم نیست لمس و نظر بدن توسط پزشک نا محرم حرام است.
- بسیاری از زنان بدن و موی خود را از پسر بچه نابالغی که خوب و بد مسائل جنسی را می فهمد نمی پوشانند در حالی که از نظر اکثر مراجع احتیاط واجب آنست که بدن و موی خود را بپوشانند.
- برخی از مردم بدهی را منحصر در قرض و خرید و فروش نسیه می دانند در حالی که خمس، زکات، نذر، مهریه همسر، كفاره و... نیز جزء بدهی است.
- برخی از مردم فکر می کنند که استفراغ غیر عمدی و گرفتن خون و کشیدن یا پر کردن دندان روزه را باطل می کند در حالی که هیچکدام از این مسائل روزه را باطل نمی کند.
- برخی از مردم به گمان اینکه فطریه میهمان در شب عید فطر برعهده میزبان است در این شب میهمان دعوت نمی کنند در حالی که معیار نان خور بودن است چه کسی به خانه ما بیاید و چه نیاید.
- برخی فکر می کنند معتکف در ایام اعتکاف باید مثل زائران خانه خدا به آینه نگاه کنند در حالی که نگاه کردن معتکف به آینه اشکالی ندارد.
- برخی از مردم فکر می کنند اگر در ماه رمضان بخواهند قبل از ظهر به مسافرت بروند چون روزه شان صحیح نیست پس از ابتدای سفر روزه خود را باطل می کنند یا اصلاً آروز روزه نمی گیرند در حالی که طبق نظر همه مراجع تقلید تا مسافر به جایی نرسد که دیوارهای شهر را نبیند و یا صدای اذان شهر را نشنود نمی تواند روزه خود را باطل کند.
- برخی از مردم به اندک عذری روزه ماه رمضان را نمی گیرند و بهانه هایی همچون امتحان، درو گندم، بنایی ،..... می آورند در حالی که خوردن روزه بدون عذر شرعی كفاره دارد.
- بسیاری از نوعروسان عکس های نیمه عریان و بد حجاب خود یا دیگر زنان آشنا را در معرض دید نامحرم قرار می دهند در حالی که قرار دادن این عکس ها در برابر دید نامحرم جایز نیست.
- برخی از مردم فکر می کنند زن و شوهر بعد از مرگ بر یکدیگر نامحرم می شوند در حالی که این مساله صحیح نیست.

برداشت های نادرست از احکام ۲

- برخی از مردم که در نماز جماعت شرکت می کنند تکبیر امام که تمام نشده تکبیر می گویند در حالی که تا تکبیر امام تمام نشده نباید ماموم تکبیر بگوید .
- (البته از نظر آیت الله سیستانی احتیاط مستحب آن است که تا تکبیر امام تمام نشده ماموم تکبیر نگوید)
- بسیاری کسانی که وقتی در نماز شک می کنند نماز را رها می کنند و به دنبال یادگیری احکام شکیات نیستند و یا وقتی که به رکوع نماز جماعت نمی رسند نماز را رها می کنند در حالی که باید به نماز خود فرادا ادامه دهند.
- برخی فکر می کنند شرط اقتدا به افراد در خانه یا اداره و ... اجازه از امام جماعت می خواهد در حالی که نیاز به اجازه و رضایت امام نیست.
- بسیاری از مردم نمی دانند که تنها نمازی را می توان به جماعت خواند که واجب باشد و در صورتی که نماز امام جماعت مستحبی باشد نمی شود به او اقتدا کرد.
- برخی تصور می کنند که نمازهای قضا را می توانند نشسته بخوانند در حالی که نمازهای قضا و یومیه باید ایستاده خوانده شود و تنها نماز مستحبی است که می توان نشسته خواند.

- شکی نیست که همه بیماران می توانند نمازشان را در حال ناچاری نشسته بخوانند اما بسیاری از مردم توجه ندارند که در صورت امکان کسی که نماز را نشسته می خواند باید تکبیره الاحرام خود را در حال ایستاده بگوید .
- برخی از دختران و خانم هایی که اهل نمازند به کوچک ترین بهانه ای نماز خود را ترک می کنند همچون بیماری ، آرایش ، شرکت در عروسی ، دسترسی نداشتن به آب ، پرستاری از بیمار و پذیرایی از مهمان و یا حتی در بعضی از مناطق عروس و داماد تا یک هفته و گاهی اوقات تا چهل روز عبادت نمی کنند در حالی که نماز در هیچ حالی از انسان ساقط نمی شود .
- برخی از افراد در رکعت سوم و چهارم هنگام گفتن تسبیحات اربعه به امام جماعت اقتدا می کنند و حمد و سوره را نمی خوانند در حالی که هنگام اقتدا در رکعت سوم و چهارم باید حمد و سوره را خواند یا صبر نمود تا امام به رکوع رود سپس نماز را به او اقتدا کرد
- برخی از مردم تصور می کنند باید نیت عبادات را به زبان آورد در حالی که همینکه شخص متوجه باشد چکار می کند ، کافی است و به زبان آوردن لازم نیست .
- برخی از مردم تمام نماز ها را آهسته یا بلند می خوانند در حالی که بر **مرد** واجب است حمد و سوره نماز صبح و مغرب و عشا را بلند بخواند و بر **مرد و زن** واجب است حمد و سوره نماز ظهر و عصر را آهسته بخواند.
- بسیاری اتفاق می افتد که وقتی نماز گذار می خواهد مقصود خود را به دیگری بفهماند ، الله اکبر را بدون نیت ذکر می گوید در حالی که صحیح آن است که به یکی از طرق زیر عمل کند:
الف : ذکر های همان قسمت نماز را بلند تر بگوید .
ب: به نیت ذکر الله اکبر یا ذکر دیگری بگوید.
ج: با دست زدن یا سرفه کردن چیزی را به دیگری بفهماند.
- برخی از مردم تصور می کنند نمازی که از آنها قضا شده باید در وقت خودش آن را قضا کنند در حالی که می توان نماز های قضا را در هر وقت خواند (البته باید توجه داشت نمازی را که در حالت ادا واجب است بلند بخوانیم در حالت قضا هم باید بلند بخوانیم و نمازی که در حالت ادا باید آهسته بخواند باید در حالت قضا هم آهسته بخوانیم)
- برخی تصور می کنند چون در شهر یا روستایی خانه یا باغ دارند پس آنجا وطنشان محسوب می شود در حالی که داشتن ملک شرط نیست البته همانطور که می دانیم صرف زادگاه و محل تولد ، وطن محسوب نمی شود بلکه مهم آن است که قصد ماندن همیشگی در جایی داشته باشیم .
- از عادات مردم آن است که نماز کسی را که ظهر و عصر یا مغرب و عشا را جدا جدا می خواند صحیح نمیدانند در حالی که مستحب آن است که پنج وعده نماز از هم جدا خوانده شود.
- برخی از مردم فکر می کنند در نماز هیچ حرکت اضافه ای نمی توان انجام داد در حالی که اعمالی مثل بغل کردن بچه و شیر دادن در نماز یا قدم برداشتن در نماز بطوری که حالت نماز به هم نخورد اشکالی ندارد.
- برخی از مردم فکر می کنند مسافر نباید به غیر مسافر اقتدا کند و اگر اقتدا کند نمازش باطل است این در حالی است که اقتدا به مسافر کراهت دارد.
- برخی از مردم تصور می کنند برای همه نمازها چه واجب و چه مستحب است اذان و اقامه لازم است در حالی که در غیر نمازهای یومیه اذان و اقامه وارد نشده است .
- هنگامیکه از مردم سوال شود اگر مهر شما در نماز گم شود وظیفه شما چیست؟ بیشتر مردم جواب می دهند باید بر پشت دست یا بر ناخن ها نماز خواند در حالی که نماز گزار باید به ترتیب زیر عمل کند:
الف: اگر چیزی که سجده بر آن صحیح است دارد باید بر آن سجده کند مانند کاغذ.
ب: اگر وقت نماز تنگ است باید نماز گزار از لباسش که از جنس کتان یا پنبه است سجده کند و اگر از این جنس نیست بر همان سجده کند.
ج: اگر آن هم ممکن نباشد بر پشت دست سجده کند.
د: اگر آن هم ممکن نیست بر چیز معدنی مانند انگشتر سجده کند.
ه: اگر وقت تنگ نیست باید نماز را بشکند.

- بسیاری از مردم بعد از زیارت امامزادگان مثل حضرت ابوالفضل العباس و حضرت معصومه دو رکعت نماز زیارت می خوانند در حالی که نماز زیارت فقط برای معصومین وارد شده است البته می شود دو رکعت نماز مستحبی خواند و به امامزادگان هدیه کرد.
- بسیاری از مردم ذکرهای نماز میت را نمی خوانند و فکر می کنند چون نماز جماعت هست نباید ذکرهای آن را مثل حمد و سوره بخوانند در حالی که همه ذکر ها را باید خواند.
- برخی از مردم که در نماز جماعت شرکت می کنند تکبیر امام که تمام نشده تکبیر می گویند در حالی که تا تکبیر امام تمام نشده نباید ماموم تکبیر بگوید.(البته از نظر آیت الله سیستانی احتیاط مستحب آن است که تا تکبیر امام تمام نشده ماموم تکبیر نگوید).
- بسیاری کسانی که وقتی در نماز شک می کنند نماز را رها می کنند و به دنبال یادگیری احکام شکیات نیستند و یا وقتی که به رکوع نماز جماعت نمی رسند نماز را رها می کنند در حالی که باید به نماز خود فرادا ادامه دهند.
- برخی تصور می کنند که نمازهای قضا را می توانند نشته بخوانند در حالی که نمازهای قضا و یومیه باید ایستاده خوانده شود و تنها نماز مستحبی است که می توان نشسته خواند.

برداشت های نادرست از احکام ۳

- برخی از مردم هنگامی که خانه یا وسیله نقلیه ای می خردند برای محفوظ ماندن از خطرات احتمالی خون گوسفندی را که قربانی کرده اند بر روی در و دیوار خانه یا وسایل نقلیه می ریزند در حالی که این عمل ریشه در مذهب ندارد بلکه سنتی است که در دوران جاهلیت وجود داشته است .
- بسیاری افرادی که واجب را فدای مستحب می کنند و مثلاً محرم تا آخر شب به سینه زنی می پردازند و از نماز واجب خود غفلت می ورزند . و یا خمس و زکات واجب را نمی دهند اما صدقات مستحبی را می دهند . در حالی ترک عمل مستحب از طرف خداوند مواخذه و عذاب ندارد و ترک عمل واجب عذاب دارد .
- یکی از کارهای غیر شرعی که در میان بعضی از مردم رایج است این است که وسیله ای از مکان های مقدس را با خود به امانت می برند تا توفیق زیارت مجدد یابند و یا حاجتشان برآورده شود در حالی که این کار دزدی است و گناه دارد.
- گاهی بعضی از مردم نسبت به کسی که نمازش را منظم نمی خواند می گویند بهتر این است که اصلاً نخوانی و یا به کسی که ریش گذاشته و گاهی هم گناه می کند می گویند خوب است که آن ریش را هم بزنی و یا به گناهکاری که در مجلس امام حسین شرکت نموده می گویند تو کجا و این مجلس کجا ؟ در حالی که باید با بدی ها مقابله شود نه خوبی ها..
- بسیاری از مردم برای آگاهی از شرایط آینده خود به فالگیرها مراجعه می کنند در حالی که هم مشکلی از مشکلات آن ها حل نمی شود و هم طبق نظر همه مراجع تقلید رفتن به پیش فالگیر حرام است.
- برخی از مردم بر این باورند که خوردن چشم گوسفند و حیوانات حلال گوشت حرام است در حالی که آنچه حرام است حدقه است نه خود چشم .
- بسیاری از مردم بر این باورند که خوردن غذا در خانه پدر و مادر و فرزند و بستگان نزدیک مانعی ندارد حتی اگر راضی نباشد در حالی که اگر صاحب خانه رضایت نداشته باشد نمی توانند از غذای آنها استفاده کنند
- برخی از مردم فکر می کنند اگر ریش خود را از ته با ماشین ریش تراشی بتراشند حرام نیست(در حالی که حرام است) و یا برعکس اگر از تیغ برای اصلاح گونه ها و زیر چانه یا سر و گردن استفاده کنند حرام است (در حالی که اشکال ندارد) و یا اگر سبیل روی لب بیفتد حرام است (در حالی که اشکال ندارد) در حالی که تمام این تفکرات صحیح نیست.
- برخی از مردم چنین تصور می کنند در مجالس شادی امامان میتوان موسیقی گذاشت و رقصید یا مثلاً خانم مولودی خوان به حاضران جلسه می گوید برای حاجت روا شدن کف بزنی و برقصید تا حضرت زهرا خشنود شود در حالی که خشنودی امامان با عمل حرام انجام نمی شود.
- بسیاری از خانم ها نذرهای خاصی می کنند که هیچ اساس درستی ندارد و در هیچ جای شرع از آن صحبتی به میان نیامده است مانند: آجیل مشکل گشا، سفره بی بی سه شنبه، آش امام زین العابدین و سفره حضرت عباس .

- برخی از مردم برای توجیه غیبت خود می گویند غیبتش نباشد جلوی رویش هم می گویم، صفتش است، غیبت ندارد و... در حالی که حرمت غیبت با این جملات از بین نمی رود.
- برخی مردم بر این باورند اگر غیبت کنند حتما باید بروند و حلالیت بطلند در حالی که اگر در حلالیت مفسده وجود داشته باشد و فساد بزرگتر اتفاق افتد حلالیت لازم نیست .
- بعضی از مردم فکر می کنند با خواندن قسمتی از آیات سجده دار یا با شنیدن این آیات سجده بر ما واجب می شود در حالی که اگر آیه به گوش ما بخورد یا فقط قسمتی از آیه خوانده شود سجده لازم نیست.
- برخی از مردم تصور می کنند خرید و فروش کالای نسبه به گرانتر از نقد ربا می شود در حالی که ربا محسوب نمی شود.
- از سنت های غلط بین مردم این است، خانواده ای که عزیزی را از دست می دهد باید برای نهار و شام دیگران را پذیرایی کند در حالی سنت پیامبر(ص) این بوده است که برای خانواده داغ دیده غذا ببرند.
- آنچه برای میت مفید است قضای نماز و روزه او، ادای دین و طلب حلالیت از مردم و احسان خالصانه است اما بسیاری از مردم به جای اینگونه کارها به بستن حجله و خرید دسته گل و مراسم های تشریفاتی بی محتوا در شب هفتم و چهلم و تزئین قبر با سنگ های گران قیمت می پردازند که فایده ای برای میت ندارد.
- بعضی از خانم ها فکر می کنند اگر در ایام عادت یا جنابت بر روی موهای خود رنگ بگذارند کار حرامی انجام داده اند و تا رنگ مو از بین نرود پاک نمی شوند در حالی که این مطلب صحیح نیست و صحت غسل جنابت و نفاس یا حیض کاری به گذاشتن رنگ ندارد.
- بعضی از مردم فکر می کنند در موقع انجام کاری اگر کسی عطسه کند باید صبر نمود در حالی که در این باره دستوری در اسلام وارد نشده است.
- استخاره در لغت طلب خیر است که در هر شرایطی مناسب است انسان از خداوند طلب خیر نماید اما معنای دیگری هم استخاره در بین مردم دارد که عملی است بوسیله قرآن یا تسبیح برای رفع تحیر و سرگردانی (البته بعد از کمک گرفتن از عقل و مشورت با افراد مطلع انجام می شود) ولی برخی از مردم برای انجام هر چیزی حتی کارهای منفی خود استخاره می کنند همچون سقط جنین، طلاق گرفتن و یا از قرآن انتظار غیب گویی دارند و با قرآن تفال می زنند در حالی که امام صادق از تفال زدن به قرآن نهی فرموده اند. (وسائل الشیعه جلد ۴ صفحه ۸۷۵)
- بعضی از مردم هنگامی که چند غسل با هم بر آنها واجب می شود وقتی به حمام می روند همه غسل ها را تک به تک انجام می دهند در حالی که نمی دانند می شود نیت همه غسل ها را کرد و فقط یک غسل انجام داد .
- بسیاری از مردم فکر می کنند همراه داشتن قرآن و اسماء متبرکه در دستشویی حرام است در حالی که اگر در داخل جیب و لباس باشد اشکالی ندارد.
- بسیار دیده می شود در عروسیها افرادی به رقص و آوازه خوان پول شاد باش می دهند در حالی که گرفتن پول در برابر رقص و آوازه خوانی جایز نیست.
- برخی از مردم برای اینکه دیگران را به گناه آلوده کنند می گویند گناهش گردن من مثلا می گویند: این شراب را بخور گناهش گردن من، در فلان مجلس شرکت کن گناهش گردن من در حالی که هرگز کسی نمی تواند گناه کس دیگر را به عهده گیرد.
- برخی از مردم در جواب سلام که واجب است می گویند سلام از ماست در حالی که سلام از ماست جواب سلام نیست و باید گفت سلام یا علیک السلام.

مردم و برداشت های نادرست از احکام ۴

- برخی از مردم فکر می کنند اعضای وضو هنگام وضو گرفتن باید خشک باشد در حالی که فقط مواضع مسح باید در هنگام وضو خشک باشد.

- بسیاری از مردم به گمان اینکه بستن شیر آب وضو را باطل می کند شیر آب را در حین وضو نمی بندند در حالی که بستن شیر آب پیش از تمام شدن شستن دست چپ اشکالی ندارد.
- برخی از مردم تصور می کنند جوهر خودکار ولو به مقدار کم رنگ مانع وضو است در حالی که رنگ خودکار چون جرم ندارد مانع وضو نیست.
- برخی از مردم فکر می کنند اگر در بین وضو بیش از هفت قدم راه بروند و بعد مسح بکشند وضویشان باطل می شود در حالی که اندازه معینی برای راه رفتن در بین وضو وارد نشده است و فقط باید موالات (پشت سر هم انجام دادن کارهای وضو) از بین نرود.
- برخی از مردم مسح سر خود را با ناخن انجام می دهند در حالی که مسح سر باید با باطن دست انجام گیرد و با ناخن اشکال دارد.
- برخی از مردم فکر می کنند با رفتن به دستشویی وضویشان باطل می شود و لو اینکه ادرار یا مدفوع از آنها خارج نشود در حالیکه وضو با خارج شدن ادرار و مدفوع باطل می شود نه رفتن به دستشویی.
- برخی فکر می کنند در مسح سر و پا نباید سر و پا تکان بخورد در حالی که تکان خوردن مانعی ندارد و آنچه مهم است این است که دست روی پاکشیده شود نه بر عکس.
- برخی از مردم فکر می کنند منظور از یکبار شستن در صورت و دستها این است که فقط می توانند یک مشت آب بریزند در حالی که ممکن است وضو گیرنده چند مشت آب بریزد و چند بار هم دست بکشد پس وقتی که کل آن عضو را شست و دست کشید یکبار تمام می شود.
- برخی از مردم فکر می کنند وضو گرفتن با ناخن بلند صحیح نیست در حالی که اگر زیر آن چرک نباشد اشکالی ندارد.
- بسیاری از مردم مرز بین تیمم و وضوی جبیره ای را نمی دانند و با کوچکترین آسیبی به دنبال وضوی جبیره ای می روند در حالی که از نظر بیشتر مراجع تیمم در جایی است که جبیره بیش از یک عضو را فرا گیرد (احکام وضوی جبیره ای در جزوه ای جداگانه آمده است)
- یکی از مواد تیمم تنگ بودن وقت برای نماز است و نماز گزار باید در چنین شرایطی تیمم کند اما بسیاری از مردم در چنین مواردی هم وضو می گیرند در حالی که وضو گرفتن در تنگی وقت باطل است .
- گاهی افراد می گویند چون دستم زخم بود یا چون بدنم نجس بود و یا چون سرم درد می کرد تیمم کردم در حالی که تیمم در این موارد باطل است.
- برخی از مردم تصور می کنند در شستن دست و صورت حتما بر اعضای وضو باید آب ریخته شود در حالی که اگر دست ها یا صورت را زیر شیر آب هم بگیریم صحیح است.
- برخی از مردم وقتی غسل جنابت می گیرند دوباره برای نماز، وضو هم می گیرند در حالی که این وضو حرام می باشد.
- برخی از مردم باورهای نادرستی نسبت به غسل دارند مانند:
 - اگر در حین غسل دست به بدن نکشند غسلشان باطل است.
 - باید غسل را رو به قبله انجام داد.
 - باید بدن قبل از غسل خشک باشد
 - باید کارهای غسل پی در پی و بدون فاصله باشد.
- برخی از مردم فکر می کنند هر کسی که محتمل شد جنب از حرام است و نباید با آب گرم غسل کند در حالی که جنب از حرام کسی است بریدن باقی می ماند پاک است ولی خوردن آن حرام می باشد که از طریق عمل نامشروع خود را جنب کند.(عرق جنب از حرام شامل همه موارد زیر می شود: نزدیکی با همسر در موارد حیض و نفاس و یا در روزه ماه رمضان، زنا، لواط، استمناء، نزدیکی با حیوان).
- برخی از مردم تصور می کنند توقف جنب و حائض در زیارتگاه های امامزادگان همچون حضرت شاهچراغ (ع) و حضرت معصومه (س) اشکال دارد در حالی که توقف در حرم معصومین (ع) حرام است نه امامزادگان.
- گاهی برای محرمیت دختر و پسر قبل از عقد دائم صیغه موقت خوانده می شود و هنگام عقد دائم مدت صیغه موقت تمام نشده و مرد توجه ندارد که اگر باقیمانده عقد موقت را نبخشد عقد دائم باطل است .(پس توجه داشته باشیم که مرد باید قبل خوانده شدن عقد دائم باقیمانده زمان صیغه را به زن ببخشد)

- برخی از مردم فکر می کنند پوشیدن حلقه یا انگشتر طلا فقط در هنگام نماز برای مردان اشکال دارد در حالی که نه تنها در همه اوقات حرام است بلکه خرید و فروش حلقه و انگشتر طلای مردانه هم حرام است .
- برخی از مردم رضایت طرفین را در معاملات حرام یا روابط نامشروع برای حلال بودن کافی می دانند در حالی که رضایت طرفین تنها جزئی از حلال بودن است .
- برخی از مردم فکر می کنند که افتادن غیر عمدی قرآن بر زمین گناه است و کفاره دارد و باید به اندازه وزن قرآن خرما داد در حالی که چنین چیزی صحیح نیست.
- برخی از مردم در اثر بی توجهی کتاب ها و جرائدی را که اسم خداوند و معصومین و یا آیه قرآن نوشته شده را به درون زباله می ریزند در حالی که حرمت این کلمات باید حفظ شود.
- برخی از مردم فکر می کنند تنها چیزهایی خمس دارد که یک سال بی مصرف مانده باشد در حالی که باید آنچه از سر سال خمس اضافه بیاید خمسش را بدهیم حتی اگر یک سال از خرید آن نگذشته باشد.
- گاهی برخی از ذهنیت های غلط در مورد خمس زبان به زبان می شود مانند:
 - کسی که سه دختر داشته باشد خمس بر او واجب نیست.
 - بر بدهکار خمس واجب نیست.
 - خمس بر توانگران واجب است و بر فقرا خمس واجب نیست.
- در حالی که همه افراد برای محاسبه خمس باید نزد مرجع تقلید یا نماینده او بروند .(البته گاهی وقت ها با توجه به احکام شرعی به عده ای از مردم خمس تعلق نمی گیرد)
- از جمله کارهای خرافی که در زیارتگاه ها اتفاق می افتد قفل زدن ، نخ بستن و نوشتن خوابنامه بر جلد و اوراق قرآن و مفاتیح است در حالی که چنین کارهایی صورت شرعی ندارد و موجب وهن دین است.
- برخی از مردم تحت عنوان دروغ مصلحت آمیز سعی می کنند پوششی بر زشتی دروغ خود قرار دهند در حالی که دروغ مصلحت آمیز تنها در شرایط خاصی همچون حيله در جنگ ، اصلاح بین مردم و نجات جان انسان جایز است .
- در بین مردم جوک ها و طنز هایی برای مردم شهر ها به ویژه ترک ، لر ، عرب ... و بعضا با القاب زشت و قبیح مطرح است در حالی که چنین جک هایی گاه غیبت و گاه توهین به مردم است .
- در اثر کمرنگ شدن گرایش های مذهبی بسیاری از آداب و رسوم های مذهبی هم کمرنگ شده است همچون : امر به معروف و نهی از منکر ، دادن خمس مال نماز اول وقت وصیت نامه داشتن ، اذان و اقامه گفتن در گوش کودک و در چنین شرایطی برخی از مردم فکر می کنند که وظیفه و تکلیف هم از بین رفته در حالی که هرگز تکلیف از بین نمی رود .
- بسیاری از مردم بر این باورند که صدقه دادن به سادات حرام است در حالی که صدقه مستحبی به سادات از نظر اکثر مراجع تقلید مانعی ندارد .
- مردم فقط به هنگام گفتن و شنیدن نام حضرت محمد ﷺ صلوات می فرستند در حالی که برای سایر اسماء و القاب حضرت نیز ذکر صلوات وارد شده است.
- بسیاری از مردم هنگامی که به باغ و بوستانی می رسند بدون اینکه از مالک آن اجازه بگیرند از میوه و محصول دیگران استفاده می کنند و می گویند ما در اسلام حق الماره داریم در حالی که حق الماره دارای شرایطی است:
 - ۱- مطمئن نباشیم که صاحب باغ ناراضی است.
 - ۲- حصار دور باغ را کشیده نشد باشد.
 - ۳- به قصد خوردن میوه به آن محل نرفته باشیم بلکه عبور ما گذری باشد.
 - ۴- فقط به مقدار محدود از میوه ها بخوریم و با خود نبریم .

برداشت های نادرست از احکام ۵

- بسیاری از مردم ترشحاتی که در حین شستن محل ادرار یا مدفوع به بدن یا لباس می شود را نجس می دانند در حالی که اگر تطهیر با آب کر یا جاری باشد در هر حال این ترشحات نجس نیست و اگر با آب قلیل (مثل آفتابه) باشد در صورتی که شرائط زیر را داشته باشد طاهر است :
- آب بو یا رنگ نجاست نگرفته باشد.
- نجاستی از خارج به آن نرسیده باشد.
- ذره های مدفوع در آن پیدا نباشد.
- بیشتر از مقدار معمول نجاست به اطراف مخرج نرسیده باشد.
- برخی از مردم فکر می کنند رنگ و بویی که بعد از شستن نجاست در لباس باقی می ماند نشانه پاک نشدن لباس است در حالی که وجود رنگ و بو دلیل بر نجاست لباس نیست.
- برخی از مردم برای اینکه دیگران را به گناه آلوده کنند می گویند گناهش گردن من ، مثلاً می گویند: این شراب را بخور گناهش گردن من، در فلان مجلس شرکت کن گناهش گردن من در حالی که هرگز کسی نمی تواند گناه کس دیگر را به عهده گیرد.
- بسیاری کسانی که در گریه بر میت فریاد می زنند یا گریبان چاک می زنند در حالی که مراجع تقلید از عمل به آن نهی کرده اند .
- برخی از مومنان تصور می کنند صله رحم به علت نا صالح بودن برخی از بستگان ساقط می شود در حالی که در صورت عدم صلاحیت آنان نیز صله رحم ساقط نمی شود. (البته صله رحم تنها شامل دید و بازدید نیست بلکه تماس تلفنی و دعا برای خویشاوندان هم انواع دیگر صله رحم محسوب می شود)
- برخی از مردم احکام الهی را بگونه ای عمل می کنند که می خوانند نه بر اساس ادای تکلیف و وظیفه مانند:
 - اگر روزه گرفتن برایشان ضرر داشته باشد باز هم از روزه می گیرند.
 - جایی که باید با لباس نجس نماز بخوانند، نمی خوانند و می گویند به دلمان نمی نشیند.
- برخی از مردم فکر می کنند شرم و حیا می تواند عذر شرعی باشد در حالی که در مسائل دینی نباید حیا نمود. (در مسائل شرعی خجالت و عذر مجوز تیمم نیست ولی اگر وقت تنگ باشد واجب است تیمم کند و نماز بخواند)
- برخی از مردم فکر می کنند اگر نیت بدی در انجام گناه نداشته باشند کارشان اشکالی ندارد در حالی که نیت نمی تواند کار حرام را حلال کند مانند دست دادن به نامحرم از روی نیت خواهر و برادری یا بد حجابی به نیت صمیمیت با دیگران.
- برخی از مردم فکر می کنند خواب دیدن می تواند برای آنها تکلیف آور باشد مثلاً در خواب می بیند به سفر زیارتی رفته یا در حال دادن نذری است، در حالی که خواب تکلیف آور نیست.
- شکی نیست در شرایط اضطرار مکلف وظیفه ی خاصی دارد و برخی از محدودیت ها از او برداشته می شود ولی بسیاری از مردم خود را به حالت اضطرار در می آورند مثلاً با کاشت ناخن یا مژه مصنوعی وضوی خود را جبیره ای می کنند در حالی که نمی شود انسان خود را به حالت اضطرار در آورد و از نظر بسیاری از مراجع اگر کسی عمداً خود را به حالت اضطرار در آورد غسل و وضویش صحیح نیست.
- بعضی از مردم فکر می کنند سقط جنین زمانی حرام است که حداقل سه ماه از عمر جنین گذشته باشد در حالی که سقط جنین در ابتدای حاملگی هم حرام است یعنی به محض تشکیل نطفه سقط جنین حرام است .
- بعضی از مردم فکر می کنند به هر دلیلی و در هر زمانی می شود در صورت بوجود آمدن مشکل جنین را سقط کرد در حالی که اسقاط جنین **بعد از دمیدن روح** به هیچ وجه جایز نیست و **قبل از دمیدن روح** در صورتی که بقای جنین منجر به بیماری غیر قابل تحمل برای مادر باشد و یا جان مادر در خطر باشد می شود جنین را سقط کرد.
- تصور باطلی بین برخی بیماران و پرستاران وجود دارد که معتقدند بیماری که بستری شد لازم نیست اعمال عبادی خد را انجام دهد زیرا سرم بدست دارد و نباید حرکت کند در حالی که هیچ کدام از این دلایل عذر شرعی نیست.

- بسیاری کسانی که برای جبران درآمدهای حرام خود کارهای خیر انجام می دهند در حالی که اینگونه کارها از کسی پذیرفته است که از درآمد حلال چنین کند.
- یکی از مواردی که می توان از حرام استفاده نمود در مقام معالجه و مداواست به شرط آنکه مداوا منحصر در حرام باشد ولی برخی از مردم توجه به انحصار مداوا ندارند و با صرف احتمال مفید بودن از حرام استفاده می کنند.
- گاهی بعضی از مردم فکر می کنند برخی از مسائل فقهی مخصوص مردان است در حالی که در اینگونه مسائل بین زن و مرد فرقی نیست همچون:
 - اجیر شدن برای نماز و روزه ، ذبح حیوانات ، وکیل شدن در اجرای عقد و ازدواج ، اذان گفتن در گوش بچه و امامت جماعت (البته زن فقط می تواند برای زنان امامت جماعت باشد)
 - رضایت پدر و مادر یا شوهر در ادای واجبات و ترک محرمات ، شرط نیست. در حالی که مثلا شوهر یا پدر نمی توانند از نماز یا حج واجب و... جلوگیری کنند،
 - بسیاری از مردم با مقایسه های نا بجا احکام الهی را زیر پا می گذارند که در اینجا به چند مورد اشاره می شود:
 - خرچنگ همچون میگوست پس حلال است.
 - خرگوش و خوک همچون گوسفند علف می خورند و سم دارند پس حلال گوشت هستند.
 - چون کسی که روزه قضا دارد نمی تواند روزه مستحبی بگیرد کسی که نماز قضا دارد هم نمی تواند نماز مستحبی بخواند.
 - چون اگر کسی بعد از ظهر مسافرت کند روزه اش کامل است پس نمازش هم کامل است.
 - چون بعضی از بانک ها بهره می دهند اگر ما هم بهره بدهیم حلال است.
 - چون پوشش روی پا در نماز لازم نیست پس در برابر نامحرم هم لازم نیست.
 - بسیاری کسانی که وام خودرو، مسکن و... می گیرند و در جهت دیگری مصرف می کنند در حالی که مصرف وام بر خلاف قرارداد جایز نیست و مبلغی را که بانک اضافه دریافت می کند حرام است.
 - برخی از بانوان فکر می کنند که در صورت انجام معاینه داخلی توسط پزشک زنان یا انجام سونوگرافی داخلی و یا استفاده از پمادهای واژینال روزه باطل می شود و همچنین با انجام اینگونه اعمال باید غسل جنابت کنند در حالی که هیچکدام از این اعمال نه روزه را باطل می کند و نه موجب غسل جنابت می شود.
 - بعضی از مردم فکر می کنند اگر در حال روزه ، نماز نخوانند یا غیبت کنند روزه شان باطل است در حالی که هیچ کدام از این مسائل موجب بطلان روزه نمی شود.
 - بیشتر بانوان با خارج شدن اولین قطره خون از بدنشان نماز را ترک می کنند در حالی که تنها با دیدن خون حیض و نفاس است که باید نماز را رها کنند و در بقیه انواع خونها نماز ساقط نمی شود.
 - بسیاری از مردم نمی دانند اگر طلای نو را با طلای کهنه عوض کنند و در ازای طلای نو مبلغ بیشتری بپردازند و یا مثلا مس کهنه را با مس نو عوض کنند و مبلغ بیشتری را بپردازند ربای در معامله پیش می آید در حالی که برای انجام اینگونه معاملات باید اول مثلا مس را به آقای مغازه دار فروخت و سپس با پول آن دوباره از او مس جدید خرید.